

A Fővárosi Törvényszék a dr. H. L. ügyvéd ( ) által képviselt Multi Webshop Kft. (1025 Budapest, Törökvész út 123/b.) felperesnek a dr. Hargitai Árpád jogtanácsos által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (1054 Budapest, Alkotmány u. 5., hivatkozási szám: Vj-56/2012.) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. évi november hó 28. napján kelt 16.K.31.934/2013/5. számú ítélete ellen a felperes által 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott napon – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

#### í t é l e t e t :

A Fővárosi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000 (azaz ötvenezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak – az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására – 878.800 (azaz nyolcszázhetvennyolcezer-nyolcszáz) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

#### I n d o k o l á s

Az alperes a 2013. április 30. napján kelt Vj-56/2012. számú határozatában megállapította, hogy felperes és a Csapó Invest Kft.(a továbbiakban: gyártó) fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott 2009. november 21. és 2012. július 30-a között azáltal, hogy az Energiaspirál néven forgalmazott termék egyes kereskedelmi kommunikációiban a terméknek olyan emberi egészségre gyakorolt, illetve gyógyító hatásokat, valamint a használatától várható egyéb eredményeket tulajdonított, amelyek nem igazoltak. Ezért az alperes megtiltotta a jogsértő magatartás további folytatását, továbbá a gyártót 1.000.000 forint, míg a felperest 10.985.000 forint bírság megfizetésére kötelezte. Indokai szerint a termék nem minősül sem orvostechnikai, sem természetgyógyászati

eszköznek, használati mintaoltalomban részesült, amely 2012-ben lejárt. Határozatában részletesen ismertette a vizsgált kereskedelmi gyakorlatot, az eljárás alá vont vállalkozások nyilatkozatait, a jogszabályi háttérrel és ezek értékeléseként állapította meg a jogsértést, amelynek következtében részletesen indokolt döntésével a felperest és a gyártót bírság megfizetésére kötelezte, és eltiltotta a jogsértő magatartás további folytatásától.

A felperes keresetében vitatva a jogsértést az alperes határozatának megváltoztatását, a bírságösszeg mérséklését, vagy a határozat hatályon kívül helyezését, illetve utóbb módosított keresetében az alperes új eljárásra kötelezését kérte. Kifejtett álláspontja szerint az alperes törvényt sértett, amikor szakértő bevonása nélkül úgy foglalt állást a gyógyításra, gyógyító hatás kiváltására vonatkozó állításokról, hogy azt szakvéleménnyel nem támasztotta alá. Érvei szerint az általa csatolt hivatkozásokat csak jogilag értékelte, ebből következően a levont jogi következtetései törvénysértőek, mert szakkérdésben végzett jogi értékelést. Hivatkozott arra is, hogy a termékkel kapcsolatos pozitív visszajelzések és szakértői vélemények igazolást adtak arról, hogy a termék megvásárlásáról történő fogyasztói döntésekben komoly szerepe lehet a szájról szájra terjedő tapasztalatoknak, amely minden kereskedelmi közleménynél erősebb hatású frekvenciaként működik.

Az alperes ellenkérelmében a határozatában foglaltak fenntartásával a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a kiszabott bírság mind jogalapjában, mindösszezszerűségében jogszerű volt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Az irányadó jogszabályi rendelkezések figyelembevételével megállapította, hogy az alperes a tényállás tisztázási kötelezettségének eleget tett, részletesen megvizsgálta a felperes kereskedelmi gyakorlatát, értékelte a felperesi előadást és hivatkozásokat és ezeket együttesen értékelve hozta meg döntését, amelyről határozatában részletesen számot adott. A felperes által megjelölt alapvető sérelmek kapcsán megállapította, hogy azok megsértését a rendelkezésre álló, beszerzett és becsatolt alperesi iratok nem igazolták. A szakértői bizonyításra vonatkozó felperesi hivatkozást a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) rendelkezései alapján nem tartotta helytállónak, álláspontja szerint az alperesnek ilyen kötelezettsége nem volt. Megállapításai szerint a határozat mellékletei a kommunikációs tartalmakat részletesen rögzítették és ezek alapján helytállóan állapította meg az alperes, hogy az Energiaspirál különböző hatásállításokat tartalmazó kommunikációjának címzettjei elsősorban természetes személyek voltak, így a magatartást a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) alapján kellett megítélni. Helytállóan állapította meg alperest azt is, hogy a kereskedelmi gyakorlat fő üzenete az volt, hogy a termék használatával az egészségi állapot javítható, számos betegség működési zavara, a szervezet energiájának növelése öngyógyulás elősegítése révén hatékonyan kezelhető, orvosolható, megelőzhető. Az Fttv. 6.§ (1) bekezdés b) pontja, és az Fttv. 3.§ (1) bekezdése alapján kifejtette, hogy a kereskedelmi kommunikáció a fogyasztók megtévesztésére akkor alkalmas, ha a kereskedelmi gyakorlat során alkalmazott állítások valótlanságára figyelemmel tévedésbe ejti a fogyasztót vagy tévedésben tartja, illetve a kommunikációban szereplő információk kellő alapot adhatnak arra, hogy a fogyasztókban téves képzetek alakuljanak ki. Megállapította, hogy a perbeli esetben az Energiaspirállal

kapcsolatban elhangzott kereskedelmi kommunikáció egyértelműen gyógyhatást, a gyógyulás segítségét kommunikálta. A reklámgyakorlat során a megjelenített képi felvételeken betegségekkel küzdő emberek adták elő az Energiaspirálnak tartozó vélt vagy valós tapasztalataikat, gyógyhatást kapcsoltak ezen termék alkalmazásához. Rámutatott arra, hogy a felperes által forgalmazott termék kereskedelmi kommunikációiban a termék használatához rendelt gyógyhatás nem került igazolásra, nem áll rendelkezésre olyan bizonyíték, illetve olyan orvosi vizsgálati eredmény, kezelési kórkép, amely igazolta volna, hogy a felperesi kereskedelmi kommunikációban valós tényállítások, valós öngyógyítási mechanizmusok indulása következtében történt egészségjavulás köthető a termék használatához. Helytállóan állapította meg az alperes, hogy az állítások alátámasztása nem történt meg, a felperes és a gyártó ilyet nem igazolt. A felperes által benyújtott bizonyítékok értékelése kapcsán utalt arra, hogy azok a törvényi feltételeknek nem feleltek meg, a kereskedelmi gyakorlat során kommunikált állítások jogi megítélése tekintetében valótlannak, a hatásuk igazoltságának hiánya miatt pedig megalapozatlannak is minősültek. Álláspontja szerint a felperesnek kellett a kommunikációt megelőzően, azzal egyidejűleg olyan dokumentumokkal, igazoltsággal rendelkeznie, amely az általa a kereskedelmi gyakorlat során kommunikált gyógyhatást alátámasztotta volna. Az Fttv. 9.§-a alapján hangsúlyozta, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll. Eszerint felel a vállalkozás akkor is, ha a kereskedelmi gyakorlatot szerződés alapján más személy valósítja meg a vállalkozás érdekében vagy javára. Megállapította, hogy a perbeli esetben a felperes és a gyártó közösen érdekeltek voltak az értékesítésben, a forgalmazás ösztönzésében, abból árbevételük származott. Ezért egymás kommunikációjáért is felelősség terhelte őket az Fttv. rendelkezése alapján. A felperes által vitatott bírságmérték körében a Tpvt. 78.§ (3) bekezdése alapján kifejtette, hogy az alperes a mérlegelési jogkörben végzett értékeléséről részletesen számot adott határozatában, döntésének indokait részletesen kifejtette, a figyelembe vett körülményeket súlyuknak és nyomatékuknak megfelelően, bírság növelő vagy csökkentő tényezőként értékelte. A számítás módjánál a reklámköltségből indult ki, a bírság összegét táblázatban is rögzítette, és különösen nagy súllyal értékelte, hogy a felperesi magatartás felróható volt, nem érte el az adott helyzetben általában elvárható magatartási mércét. Nagy súllyal értékelte, hogy a gyógyhatás állítások tekintetében az érintett fogyasztói kör a betegsége miatt egyébként is sérülékeny kör volt, továbbá, hogy több mint két évig tartó folyamatos és intenzív kommunikációt gyakoroltak, televíziós csatornán is megjelentek. A felróhatóság magasabb fokát vette figyelembe a felperesnél, miután jelentős arányú reklámozási tevékenységet folytat és az Energiaspíralon kívül más termékeket és készítményeket is forgalmaz.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság és az alperes törvényt sértett, amikor szakértő bevonása nélkül foglalt állást az ügy érdemében. Változatlan álláspontja szerint nem állította, hogy a termék bármilyen betegséget biztosan, teljesen meggyógyítana, ezért nem róható fel a terhére, hogy a reklám bizakodást kelt a fogyasztókban, hiszen a reklám célja a fogyasztók vásárlásra való ösztönzése. A fogyasztóknak lehetőségük volt könyvből ismereteket szerezni és a termék weboldalán keresztül is tájékozódni arról, hogy mire és hogyan lehet használni az Energiaspíralt.

Megjegyezte, hogy a termékkel kapcsolatos forgalmazói tájékoztatása jóhiszemű volt, kizárólag a gyártó, elismert természetgyógyász szakemberek és a termék használóinak tapasztalataira támaszkodva adott ki információkat.

Az alperes a felperesi fellebbezéssel szembeni ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Kiemelte, hogy a versenyfelügyeleti eljárásban azt kellett vizsgálnia, hogy a felperesi reklámok alkalmasak voltak-e a fogyasztók megtévesztésére. Ez versenyjogi kérdés, amelyre tekintettel nem terhelte szakértői bizonyítás elrendelését is magában foglaló további bizonyítási kötelezettség.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (3) bekezdése szerint eljárva, a felperesi fellebbezés és az alperesi ellenkérelem korlátai között bírálta felül. Ennek eredményeként megállapította, hogy az elsőfokú bíróságnak a Pp. 206.§-ban foglaltaknak megfelelő, a rendelkezésre álló peradatokból levont jogi következtetései helytállóak és okszerűek; döntésével és annak indokolásával a másodfokú bíróság egyetértett. A felperes a fellebbezésében lényegében az elsőfokú eljárásban már előadottakat ismételte meg, és az elsőfokú bíróság részéről teljes körűen értékelteken túl nem adott elő semmilyen olyan új tény, körülményt, továbbá olyan javára értékelhető okfejtést, ami az elsőfokú bíróság minden tekintetben jogszerű ítéletének a megváltoztatásával a fellebbezése kedvező elbírálását eredményezte volna.

Fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság érdemben helytálló ítéletét helyes indokainál fogva helybenhagyta.

A fellebbezésben foglaltakra utalással kiemeli a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság a felperesi kereseti kérelem alapján az alperesi határozat jogszerűségét érintően azt vizsgálta, hogy az alperes a vonatkozó anyagi és eljárási jogszabályi előírásoknak megfelelően hozta-e meg a döntését. Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban, hogy az alperes helyesen tárta fel az ügyben irányadó tényállást, a vonatkozó jogszabályok helyes értelmezése és alkalmazása alapján törvényes jogi következtetéseket vont le, határozata jogszerű rendelkezéseket tartalmaz. A közigazgatási perben a bíróságnak arról kell ítéletet alkotnia, hogy a felülvizsgálni kért közigazgatási határozat sérti-e a felperes által megjelölt jogszabályi rendelkezéseket. A fél anyagi és eljárási jogszabálysértésre is hivatkozhat, továbbá arra is, hogy az alkalmazott jogszabályt tévesen értelmezték. A bíróság azonban elsősorban azt vizsgálja, hogy a határozat érdemben megfelel-e a jogszabályoknak. A Pp. 324.§ (1) bekezdése alapján a közigazgatási perben is érvényesül a Pp. 164.§ (1) bekezdésében foglalt általános perrendi szabály, miszerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el. A felperesnek kell tehát igazolnia, hogy az alperes határozata jogszabálysértő.

Az elsőfokú bíróság a jogsértés körében a kereseti kérelem érvrendszere mentén eljárva az egyes kereskedelmi kommunikációs tartalmak jogsértő elemeinek összevetését elvégezte, és az e körben tett megállapításai okszerűek voltak; a vitatott anyagi jogszabályokkal

összefüggésben pedig részletesen kifejtette jogi álláspontját. A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróságnak a jogsértés körében tett végkövetkeztetésével. Álláspontja szerint a gyógyhatás vonatkozásában nem tekinthetők bizonyítéknak a fogyasztók pozitív terméktapasztalatai, azok nem helyettesíthetik az egzakt, tudományos kutatásokat. Orvosszakmai, klinikai kutatási eredmények hiányában - csak a felhasználók pozitív tapasztalataira és az öngyógyítási mechanizmusra alapítva – gyógyhatást, illetve a gyógyulás segítését nem lehet ígérni.

A másodfokú bíróság a hasonló tárgyú jogsértések elbírálása során hozott bírósági döntésekre figyelemmel hangsúlyozza, hogy a kereskedelmi vállalkozások tevékenységét jelentősen befolyásoló tényező a reklámozás. Amennyiben a reklámozó – a gyógyhatással kapcsolatban – bármiféle tényközlésbe bocsátkozik, akkor tájékoztatásának a fogyasztói döntést megalapozó lényeges információkat valósághű módon kell tartalmaznia. A fogyasztóknak adott tájékoztatás annak közlésével befejeződik, ezért az azzal szemben a Tpv-t.-ben és az Fttv.-ben megfogalmazott versenyjogi követelményeknek már ekkor teljesülniük kell. A tájékoztatás jogszerűségét szakmai szempontból alátámasztó bizonyítéknak tehát már a megjelentetésekor a közzetevő birtokában kell lennie. Ezzel tudja ugyanis ellenőrizhető módon igazolni a fogyasztókhoz – akik jelen esetben a betegségüknél fogva különösen érzékenyek az egyes termékek hatásait illetően – eljuttatott információk valóságtartalmát. Utólag ezen bizonyíték hiánya már nem pótolható, ezért az információ valóságtartalma a perben sem pótolható.

A vállalkozás – az eljáró hatóság felhívására – a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. A felperesnek tehát jogszabályi kötelezettsége lett volna, hogy a kereskedelmi kommunikációiban megjelenítettek alátámasztására megfelelő szakértői véleménnyel, bizonyítékokkal, stb. rendelkezzen még a kommunikáció megjelenítése előtt, vagy legalább annak pillanatában. Dokumentáció hiányában az, hogy egy reklámállítás alkalmas-e a fogyasztók ügyleti döntésének befolyásolására versenyjogi kérdésnek minősül, és nem kíván meg olyan szakértelmet, amivel alperes ne rendelkezne.

A felperes sem a közigazgatási eljárásban, sem a bírói felülvizsgálat során a Pp. 164.§-ában foglalt kötelezettsége ellenére sem bizonyította, hogy az Energiaspirálnak tulajdonított gyógyhatásra utaló állítások megfelelnek a hiteles, pontos és valós tájékoztatás követelményének. Úgyszintén azt sem tudta igazolni a felperes, hogy a reklámozás időpontjában az általa nyújtott tájékoztatási gyakorlat alkalmas volt arra, hogy a fogyasztók megtévesztése ne valósuljon meg. Az alperes a fogyasztóknak adott nem megfelelő, orvosszakmailag alá nem támasztott, félrevezető tájékoztatást együttesen értékelte versenyjogsértőnek. A versenyjogi értékelésnek a perbeli esetben nem az volt a lényege, hogy a termék mennyire hatásos, azzal elégedettek-e a fogyasztók, a gyógyulásuk milyen fokú, hanem az alperesnek azt kellett vizsgálnia és értékelnie, hogy a felperesnek a termékkel összefüggő reklámjai alkalmasak voltak -e a fogyasztók megtévesztésére. Amint arra már fentebb is utalt a másodfokú bíróság, a már kialakult és töretlen bírói gyakorlat értelmében ennek megítélése nem szakkérdés, hanem versenyjogi, ahogyan arra az alperes is helytállóan hivatkozott. A jogsértés megállapíthatóságához az alperesnek nem kellett szakértői vizsgálatot lefolytatnia, a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat anélkül, a jogszabályi rendelkezések alapján megállapítható volt és irreleváns volt az ügyben, hogy a

termék egyébként egyes fogyasztók esetében ténylegesen gyógyító hatás kiváltására alkalmas volt.

A sikertelenül fellebbező felperes a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes másodfokú eljárásban felmerült költségét, és viselni a bírósági eljárásban alkalmazandó költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39.§ (3) bekezdés b) pontja és 46.§ (1) bekezdése szerinti mértékű fellebbezési illetéket.

Budapest, 2014. évi május hó 29. napján

Borsainé dr. Tóth Erzsébet sk. a tanács elnöke,  
dr. Bacsza Andrea sk. bírő

dr. Rácz Krisztina sk. előadó bírő